

مشاوره شغلی و کسب و کار در مراکز کارآفرینی

دکتر ناصر عبادتی

در پژوهشی که اخیراً توسط کارشناسان مدیریت شهری در ۱۵۰ شهر بزرگ صورت گرفته است مردم این مناطق به حدود ۱۴ مشکل عمده شهری همچون ترافیک، فضای سبز، مسائل عمرانی، فقر، بیکاری و ... اشاره کرده‌اند که در اغلب آنها مشکل بیکاری به عنوان اولین و مهم‌ترین مشکل زندگی شهری نامیده شده است. در همین آمار بیان شده است که براساس نظرسنجی مردمی شدت مشکل بیکاری بیش از ۵۰ درصد بوده است و رتبه اول مشکلات شهری را از آن خود نموده و رتبه‌های بعدی به خدمات شهری و مسکن تعلق داشته است. از همین رو به نظر می‌رسد که یکی از مباحثی که مدیریت شهری همگام با دولت می‌بایست به آن پردازد و دغدغه اساسی جامعه را نیز شکل داده است مسأله اشتغال و توسعه کسب و کارهای موفق است.

از سویی دیگر به کرات دیده شده است که میزان قابل توجهی از شاغلین دستگاه‌های مختلف خصوصاً مشاغلی که دیگر پاسخگوی نیاز جامعه امروز نیستند، از رضایت شغلی مطلوبی برخوردار نیستند و افراد مشغول به کار در این مجموعه‌ها دچار روزمرگی شده و با بی میلی به کار خود می‌پردازند. این مطلب گواه آن است که افراد مذکور با آگاهی و دانش کامل به سراغ این شغل نیامده و برای انتخاب آن مرجع اطلاعاتی معتبری را جستجو نکرده‌اند.

اینجاست که نقش مشاوره شغلی به مراتب پررنگ‌تر می‌گردد. اگر مشاور و مجموعه‌های مشاوره شغلی از یک بانک اطلاعاتی جامع و کامل در رابطه با مشاغل گوناگون در جامعه و تفاوت‌های کاربردی هر یک با دیگری و نیاز جامعه امروز به هر کسب و کار بهره‌مند باشد و از سویی دیگر ارتباط با این گروه‌های مشاوره سهل و به سادگی قابل دسترسی باشد حجم انبوهی از مشکلات اشتغال افراد جویای کار برطرف خواهد شد.

توان مشاور در شخصیت‌شناسی افراد و شناسایی نقاط قوت و ضعف آنها در کنار اطلاعات غنی که از مشاغل مختلف دارد به سادگی می‌تواند مراجعین را به سوی بهترین گزینه‌های موجود سوق دهد.

احساس واقعی این نیاز اساسی بود که سبب شکل‌گیری مراکز کارآفرینی شهرداری تهران گردید. در واقع در جامعه این جای خالی مشاهده می‌شد که مراکزی با دید توسعه آگاهی‌های شهروندی و در راستای برطرف نمودن مشکل اشتغال و بیکاری پدید آید تا بتواند با برقراری ارتباط میان اقدار مختلف جامعه و اندیشمندان و صاحبان کسب و کارهای موفق، زنجیره‌های کارآفرینی را در حوزه‌های مختلف اعم از حوزه شهری، سازمانی، صنعت، فرهنگی و ... شکل دهد و قوت بخشد. از همین رو شهرداری تهران همگام و هم جهت با اقدامات دولت، تصمیم به ایجاد مراکز زشد و توسعه کارآفرینی در سطح شهر تهران را گرفت.

به عبارت دقیق‌تر، شورای اسلامی شهر تهران در سال ۱۳۸۲ هم جهت با اقداماتی که دولت در راستای ترویج کارآفرینی و راه‌اندازی دفاتر کارآفرینی در سازمان‌های مختلف گرفته، تصمیم به راه‌اندازی کارگروه اشتغال و کارآفرینی گرفت و در جلسات متعدد به این بحث پرداخت تا سال ۱۳۸۳ که در جلسه شوراهای کلان شهرهای کشور این مطلب حالت جدی‌تری به خود گرفت و به صورت مصوبه این جلسه ابلاغ شد البته این مصوبه مسکوت ماند تا اواسط سال ۱۳۸۵ که شخص محترم شهردار تهران، آقای دکتر قالیباف، جهت پیگیری و اجرای مصوبه فوق دستور راه‌اندازی ستاد کارآفرینی شهر تهران و در پی آن مراکز کارآفرینی شهرداری تهران فرمودند.

البته نگاه شهرداری تهران به موضوع اشتغال متفاوت از مرکز اشتغال‌زایی بوده است. این امر از آن جهت است که شهرداری و ستاد کارآفرینی مستقیماً قصد راه‌اندازی شغل و یا استخدام و بکارگیری افراد را ندارد بلکه در صدد است با گسترش فرهنگ کارآفرینی بسیاری از آسیب‌های اجتماعی را که ریشه در بیکاری دارند کاهش دهد. از همین رو اهداف و وظایف خاصی را در راستای اقدامات دولت برای خود متصور شده است.

یکی از این موارد را می‌توان فعالیت‌های فرهنگی و ترویجی این ستاد نام برد. اگر چه در نگاه اول شاید فعالیت‌های فرهنگی سبب ایجاد شغلی برای فردی نگردد اما زمانی که فرد از نظر فکری و روحی این توان را در خود می‌بیند که به صورت مستقل و بدون وابستگی به دستگاه‌های اجرایی کشور، اقدام به راه‌اندازی کسب و کاری نماید. می‌توان تأثیر مطلوب فرهنگ کارآفرینی را در وی دید. از سویی دیگر در همین حوزه با همکاری دستگاه‌های دولتی و غیردولتی مرتبط با اقشار مختلف مردم همچون بنیاد شهید، بهزیستی، کمیته امداد و ... با نحوه عملکرد این مراکز آشنایی‌های بیشتری حاصل گردیده و از نقاط قوت و توانایی‌هایی آنها در جهت گسترش فرهنگ کارآفرینی در جامعه استفاده بهینه می‌گردد.

یکی دیگر از اقدامات مهمی که ستاد کارآفرینی انجام داده است مطالعه تطبیقی اقدامات مدیریت‌های مختلف شهری کشورهای جهانی در حوزه کارآفرینی می‌باشد. شهرداری و مدیریت‌های شهری در حدود ۲۰ کشور جهان اعم از کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه در این پروژه مورد مطالعه قرار گرفتند و فعالیت‌های مختلف آنها در زمینه کارآفرینی بررسی گردید. نتیجه این تحقیق نشان داده است که آنچه ما در این مراکز به آن پرداخته‌ایم تقریباً همگام با اقدامات صورت گرفته در این کشورها بوده است؛ برپایی سمینارهای ترویجی، کلاس‌های آموزشی کارآفرینی، مشاوره‌های کسب و کار و ... همه و همه از جمله فعالیت‌هایی بوده است که مدیریت‌های شهری جهان در راستای گسترش فرهنگ کارآفرینی به انجام رسانده‌اند. ستاد کارآفرینی شهر تهران نیز که در هر منطقه از شهرداری تهران مرکزی تحت عنوان مرکز رشد و توسعه کارآفرینی راه‌اندازی نموده و در کنار آنها قصد برپایی خانه‌های کارآفرینی محلات جهت تقویت ارتباط شورایارهای محلات با فعالیت‌های کارآفرینی دارد تقریباً در همین راستا گام برداشته است.

جشنواره راهنمایی و مشاوره شغلی

ستاد کارآفرینی شهر تهران

حمایت از کارآفرینان و صاحبان ایده‌های جدید کسب و کار از دیگر اهداف این ستاد است. نظر به گستردگی بافت شهری و سلايق شهروندی، هر يك از مراکز کارآفرینی شهرداری با توجه به بافت آن منطقه اقدام به حمایت از کارآفرینان محلی و شهری می‌نماید. در این مراکز از فضاهاي مشخصی همچون مراکز رشد به کارآفرینان ارائه می‌شود تا در آن مرکز بتوانند ایده کسب و کار خود را پرورش دهند. به عنوان نمونه در مرکزی، فعالیت‌های کارآفرینی در حوزه IT و فناوری‌های نوین تحت پوشش قرار می‌گیرد، مرکز دیگری با توجه به رویکرد محلی و سطح طبقاتی خود در راستای کارآفرینی خانگی و خانوادگی گام برمی‌دارد و در جایی دیگر به علت بافت صنعتی منطقه، کارآفرینی در حوزه صنعت هدف اصلی آن مرکز قلمداد گشته است.

از دیگر بخش‌های مهمی که در ستاد و مراکز کارآفرینی شهرداری مشاهده می‌گردد واحدهای مشاوره است. مشاوره در این واحدها معمولاً در دو قالب صورت می‌گیرد: مشاوره‌های شغلی و مشاوره‌های کارآفرینان و سرمایه‌گذاران. روزانه مراجعات بسیاری از هر دو گروه به این مراکز صورت می‌گیرد که پس از مشورت‌های مختلف به مشاوران مراکز اغلب با نگاه جدید و رویکردی نو از مرکز خارج می‌شوند. در گروه مشاوره‌های شغلی، اغلب مراجعین را فارغ‌التحصیلان دانشگاهی تشکیل می‌دهند که متأسفانه به دلیل دور بودن دروس دانشگاهی از حوزه بازار و کسب و کار، جوانان پس از فراغت از تحصیل تنها به دنبال مشاغل دولتی و وابسته شدن به دستگاه‌های اجرایی را تنها راه‌گريز از بیکاری می‌دانند.

امید است در پرتو عنايات حق تعالی و تعامل دست‌اندرکاران اجرایی کشور، هرچه زودتر شاهد رفع معضل بیکاری در جامعه و در نتیجه آن رفع دیگر آسیب‌های اجتماعی در سرتاسر کشور عزیزمان باشیم.

www.SID.ir